

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 119/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti CD Consulting, s. r. o., Politických vězňů 1272/21, Praha-Nové Město, Česká republika, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 458/2014 a jeho uznesením z 18. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti CD Consulting, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti CD Consulting, s. r. o.,

Politických vězňů 1272/21, Praha-Nové Město, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 458/2014 a jeho uznesením z 18. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“)

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Okresný súd Topoľčany doručil sťažovateľovi, resp. jeho právnenému zástupcovi uznesenie zo dňa 19. 5. 2014 sp. zn.: Spr 3303/2014, ktorým došlo k uloženiu povinnosti úhrady súdneho poplatku vo výške 35,00 EUR za spracovanie hromadného podania podľa položky č.20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.).

Sťažovateľ s uložením povinnosti nesúhlasil a preto podal proti rozhodnutiu odvolanie, kde uviedol všetky právne dôvody spochybňujúce právne závery okresného súdu a poukázal aj na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky produkovanú vo veci povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 18. 12. 2014 sp.zn.: 9Co 458/2014 tak, že napadnuté rozhodnutie ukladajúce povinnosť úhrady potvrdil. Sťažovateľ sa nemohol stotožniť s odôvodnením rozhodnutia súdu druhého stupňa a jeho právnymi závermi a to najmä preto, že tieto neprípustným spôsobom limitujú jeho základné práva tak, ako je to rozvedené nižšie v tejto sťažnosti...

Tvrdíme, že Okresný súd Topoľčany a porušovateľ porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručenú čl.46 ods. 1 Ústavy SR ako aj jeho právo na spravodlivý - súdny proces zaručenú čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že svoje rozhodnutie formulovali na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva a osobitne aplikácie protiústavnej úpravy bez toho, aby vyvolali konanie na potvrdenie domnienky o ústavnosti, ktorá je však vyvrátiteľná rozhodnutím o abstraktnej kontrole ústavnosti.“

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

«... Povinnosť úhrady poplatku za úkony súdu, tak ako bola stanovená súdom v napadnutom uznesení, nemožno sťažovateľovi uložiť.

... Z napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, ktoré podania súd vyhodnotil ako také, ktoré tvoria spoločne hromadné podanie. Bez existencie akejkoľvek špecifikácie v tomto naznačenom smere nie je možné ukladať sťažovateľovi povinnosť úhrady poplatku za úkony súdu. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Súd môže viazať povinnosť úhrady len ku konkrétnemu (jednotlivému) úkonu a preto v uznesení musí špecifikovať akého konkrétneho úkonu sa úhrada týka.

... Akokoľvek, sťažovateľ nenavrhol súdu vykonať úkony. Podľa ust. § 1 zákona č. 71/1992 Zb. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky sa môžu vyberať aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ale len ak je to v sadzobníku výslovne uvedené. V položke 20b nie je výslovne uvedené, že poplatok za spracovanie hromadného podania je možné vyberať bez návrhu poplatníka na vykonanie úkonu súdu. Poznávame, že poplatok z návrhu na začatie konania nie je možné zamieňať s poplatok za úkony súdu.

... Z napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, prečo boli podania súdom vyhodnotené ako také, ktoré tvoria súčasť iných, viac než desiatich podaní podaných tým istým subjektom v ten istý deň. Táto skutočnosť musí byť v spojení s ust. §42a OSP známa a musí byť nezameniteľne definovaná. Inak by hrozilo, že súd vyhlási akékoľvek podanie za súčasť hromadného podania a spoplatní ho. Tvrdíme, že podanie nie je hromadným podaním.

... Z napadnutého uznesenia tiež nie je zrejmé, či spoplatnené podanie je vo vzťahu k skupine podaní (hromadnému podaniu) podaním v poradí desiatym alebo iným a či má byť, alebo nemá byť spoplatnené. Spoplatnené totižto v spojení s ust. § 42a OSP nemôže byť podanie, ktoré je v poradí prvým až deviatym podaním.

... Vyššie uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn.4 Cdo 39/2007 cit.: „Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“...

... Napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. V zmysle ust. § 169 ods. 1 OSP cit.: „v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.“ Výnimky z povinnosti uviesť v písomnom vyhotovení uznesenia odôvodnenie ustanovuje § 169 v odsekoch 2 a 3, pričom tam uvedené podmienky pri napadnutom uznesení splnené neboli. Z uvedeného dôvodu je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné, pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. Keďže napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu sťažovateľ nepozná a rozhodnutie je bez odôvodnenia nepreskúmateľné.»

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej namieta, že „porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali prerušiť konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Totižto všeobecne záväzný právny predpis, konkrétne položka č.20b Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb.), ktorý sa týka veci, je v rozpore sústavou. Porušovateľ, alebo súd prvého stupňa, mali v tomto prípade postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.“.

Sťažovateľka následne uvádza podrobnú argumentáciu smerujúcu k záveru, že zavedenie «poplatku za spracovanie hromadného podania ústavne nekonformne deformuje záruku základného práva na prístup k súdu osoby, ktorej postavenie je iné z dôvodu, že v jeden deň, pred jedným súdom podáva desať a viac návrhov. Táto osoba je zároveň z uvedeného dôvodu znevýhodňovaná a poškodzovaná vo svojej majetkovej sfére oproti iným osobám, ktoré realizujú podanie v ten istý deň, pred tým istým súdom v počte

menšom ako desať kusov. To všetko je ústavne neprípustné a predstavujúce porušenie základných justičných práv.

... Žiadna právna úprava doposiaľ, teda ani zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a ani zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch nepozná poplatok, ktorý by bol pomenovaný „poplatok za spracovanie podania“. Osobitný poplatok za spracovanie neexistuje.».

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1) Základné právo spoločnosti CD Consulting, s. r. o... na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn.: 9Co 458/2014 bolo porušené.

2) Základné právo spoločnosti CD Consulting, s. r. o... na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn.: 9Co 458/2014 bolo porušené.

3) Základné právo spoločností CD Consulting, s. r. o... na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 12. 2014 sp.zn.: 9Co 458/2014 bolo porušené.

4) Základné právo spoločností CD Consulting, s. r. o... na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 12. 2014 sp. zn.: 9Co 458/2014 bolo porušené.

5) Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 12. 2014 sp. zn.: 9Co 458/2014 sa zrušuje a vec sa tomuto súdu vracia na ďalšie konanie.

6) Spoločnosti CD Consulting, s. r. o... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100,- EUR, ktoré je jej Krajský súd v Nitre povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7) Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť spoločnosti CD Consulting, s. r. o... trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, na účet jej právneho zástupcu Fridrich Palko, s. r. o... a to do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým v odvolacom konaní potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok za spracovanie hromadných podaní, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

V súvislosti s vecným preskúmaním napadnutého uznesenia krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, poukazuje ústavný súd na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich

nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne

objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažností aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosti nie sú zjavne neopodstatnené.

Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd nesprávne aplikoval prílohu (Sadzobník súdnych poplatkov položka 20b) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), čím malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd uviedol:

«Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie prvostupňového súdu procesným postupom podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 42a ods. 1 OSP hromadné podanie tvorí najmenej 10 podaní doručených tomu istému súdu tým istým účastníkom v jeden deň.

Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch) poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Podľa položky 20b Sadzobníka súdny poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch za spracovanie hromadného podania za každé podanie, ktoré tvorí hromadné podanie je sadzba súdneho poplatku 1 euro.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že toto rozhodnutie je vecne správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, majúc za preukázané, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok za hromadné podanie v sume 35 eur. S odôvodnením napadnutého uznesenia sa odvolací súd stotožňuje a v ďalšom naň odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP). Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu a k námietkam navrhovateľa, uvedeným v odvolaní, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa, článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce v uvedení konkrétnych vecí za spracovanie ktorých ako hromadného podania bol súdny poplatok vyrubený s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch so stručným odôvodnením, vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapĺňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž, poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti je podstatné, aby z neho bolo zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená a v akej výške a podľa ktorej položky. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení dostatočne zrozumiteľne a jasne uviedol, na základe čoho vyrubil navrhovateľovi súdny poplatok, za aký úkon súdu a v akej výške. Svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil príslušnými zákonnými ustanoveniami. Okrem toho, vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia prvostupňový súd riadne špecifikoval jednotlivé podania navrhovateľa (predmet konania a meno odporcu), ktoré považoval za súčasť hromadného podania tak, aby nedošlo k ich zámene, resp. k prípadnému duplicitnému vyrubeniu súdneho poplatku. Odvolací súd ďalej dodáva, že navrhovateľ nepreukázal, že by

predmetných 35 podaní na súd nepodal on alebo že neboli podané v ten istý deň, teda, že by v danom prípade nemalo ísť o hromadné podanie v zmysle § 42a ods. 1 OSP, preto jeho odvoláciu námietku, že nejde o hromadné podanie odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Položka 20b sadzobníka súdnych poplatkov výslovne stanovuje, že súdny poplatok sa platí za každé podanie, ktoré je súčasťou hromadného podania (t. j. vrátane prvého až deviateho podania), preto tvrdenie navrhovateľa, že prvé až deviate podanie sa nespoplatňuje, je zavádzajúce.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku navrhovateľa, že nenavrhol súdu vykonať úkony, odvolací súd poukazuje na to, že v ustanovení § 139b vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy je upravená definícia spracovania hromadného podania.

Podľa § 139b ods. 1 citovanej vyhlášky spracovaním hromadného podania je zistenie počtu podaní tvoriacich hromadné podanie a spracovanie zoznamu podaní tvoriacich hromadné podanie v členení na podania tvoriace hromadné podanie určené na odoslanie inému súdu a na podania určené na zapísanie do príslušného súdneho registra. Spracovaním hromadného podania je ďalej vykonanie úkonov podľa odsekov 2 až 6 na súde, ktorý hromadné podanie prijal.

Prvostupňový súd po tom, ako mu boli doručené podania navrhovateľa v počte 35 kusov, bol povinný sa ním zaoberať, to znamená spracovať ich ako to má na mysli § 139b ods. 1 vyhlášky. Spracovanie dôjdeného hromadného podania je úkon súdu, ktorý súd vykonáva aj bez osobitného návrhu, preto odvolacia námietka navrhovateľa, že na takýto úkon súdu nedal návrh, neobstojí. Spracovanie procesných podaní doručených súdu je úkonom vykonaným v prospech účastníka konania (§ 1 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb.), pretože je nevyhnutným predpokladom ďalšieho procesného postupu súdu vo veci, ktorej sa obsah týchto podaní týka. Ak súd vykonal úkon, ktorý je nevyhnutný pre ďalšie konanie, a ktorý podlieha poplatkovej povinnosti v zmysle Sadzobníka súdnych poplatkov, bol súd povinný účastníkovi konania, ktorý toto procesné podanie urobil, uložiť povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa položky 20b Sadzobníka súdnych poplatkov za spracovanie hromadného podania, Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.»

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné uznesenie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne. Napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (položka 20b Sadzobníka súdnych poplatkov).

Námietku sťažovateľky, že krajský súd mal prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), nemožno akceptovať. Predpokladom uvedeného postupu je to, že súd dospeje k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Krajský súd v napadnutom uznesení podáva výklad príslušných ustanovení, pričom je zrejmé, že nedospel k záveru o rozpore týchto ustanovení s ústavou, preto nebol povinný prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP.

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľky poukazuje ústavný súd tiež na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej je ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy viazaný prezumpciou ústavnosti právnej normy, ktorá sa má (mala) na posudzovaný prípad aplikovať (porovnaj I. ÚS 39/96, I. ÚS 259/07, III. ÚS 225/04, IV. ÚS 2/08, IV. ÚS 50/2010). Z uvedeného tiež vyplýva, že ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy neskúma ako predbežnú otázku, či právna norma, ktorú všeobecné súdy aplikovali (mali aplikovať), je v súlade s ústavou.

Ústavný súd taktiež poukazuje na to, že nemá právomoc z vlastného podnetu (ex offa) začať konanie o súlade zákonov s ústavou podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Toto konanie môže začať výlučne na základe návrhu na to oprávnenej osoby [čl. 130 ods. 1

písm. a) až f) ústavy, obdobne aj § 37 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde].

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jej porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2015